

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 359/2020 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen jatkokysymykseksi kirjalliseen kysymykseen KK 206/2019 vp oikeusturvasta Valviran valvontalautakunnassa

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Ari Koposen /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 359/2020 vp:

Toteutuuko ministeri Kiurun mielestä Valvirassa ja Valviran valvontalautakunnassa asianosaisille terveydenhuollon ammattihenkilöille oikeusvaltioperiaatteiden mukainen puolueeton käsittely, kun Valvira itse tutkii, syyttää, tuomitsee ja panee päätökset heti täytäntöön sekä mikäli ministeri havaitsee, että Valvirassa ja Valviran valvontalautakunnassa ei toteudu terveydenhuollon ammattihenkilöille oikeusvaltioperiaatteiden mukainen puolueeton käsittely, aikooko ministeri käynnistää toimet tämän epäkohdan korjaamiseksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Suomen perustuslain 21 §:n mukaan Jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa sekä oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi. Käsittelyn julkisuus sekä oikeus tulla kuulluksi, saada perusteltu päätös ja hakea muutosta samoin kuin muut oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin ja hyvän hallinnon takeet turvataan lailla. Valvontalautakunnan toimivalta ja tehtävät perustuvat terveydenhuollon ammattihenkilöistä annettuun lakiin terveydenhuollon ammattihenkilöiden osalta sekä lakiin ja valtioneuvoston asetukseen sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta. Valvontalautakunta ei ole tuomioistuin vaan viranomainen, jonka toimintaan sovelletaan hallintolakia.

Kirjalliseen kysymykseen KKV 206/2019 vp annetussa vastauksessa 25.10.2019 on käsitelty tarkemmin valvonta-asian käsittelyn eri vaiheita mukaan lukien tärkeimpiin oikeussuojatakeisiin kuuluvan kuulemisperiaatteen toteuttaminen valvonta-asian valmistelussa. Kuten edellä mainitussa vastauksessa on todettu, ammattihenkilöllä on oikeus saada tietoonsa kaikki Valviran asiassa hankkimat selvitykset. Ammattihenkilölle varataan aina ennen asian lopullista ratkaisemista tilaisuus lausua mielipiteensä asiassa saadusta selvityksestä ja harkittavasta seuraamuksesta. Hallintolain velvoittavien menettelysäännösten ohella terveydenhuollon ammattihenkilöistä annettu lain 38 § velvoittaa ammattihenkilön kuulemiseen ennen asian ratkaisua. Tämä kerrotaan ammattihenkilölle osoitetussa selityspyynnössä.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 359/2020 vp

Valvonta-asian käsittely on hallintolain mukaisesti kirjallista. Ammattihenkilö voi pyytää suullista käsittelyä, jolloin sen tarvetta arvioidaan hallintolain 37 §:n mukaisesti. Esittelijällä on virkavastuu esittelynsä virheettömyydestä, asia- ja oikeuskysymysten selvittelyn riittävydestä sekä päätösehdotuksen sisällöllisestä lainmukaisuudesta. Kuten aikaisemmassa vastauksessa on todettu, valvontalautakunnan kokoukseen osallistuvat jäsenet saavat viikkoa ennen kokousta luettavakseen kokouksen esityslistan sekä päätösesitykset niistä asioista, joiden käsittelyyn he osallistuvat. Päätösesityksessä on yksilöity kaikki asiassa saadut tai hankitut asiakirjat. Valvontalautakunnan jäsenet saavat näin ollen selkeästi tiedon asiakirjoista ja voivat halutessaan pyytää niitä nähtäväkseen ennen asian ratkaisemista. Jäsenillä on niin halutessaan mahdollisuus tutustua kaikkiin asian asiakirjoihin myös kokouksen aikana. On selvää, että jäsen vastaa valvontalautakunnan päätöksestä, jos hän on kannattanut sitä, eikä siten asiakirjoihin tutustumisen kirjaamisella kokouspöytäkirjaan kirjallisessa kysymyksessä esitetyllä tavalla ole juridista eikä tosiasiallista merkitystä oikeusturvan toteutumisen kannalta.

Valvontalautakunnan päätöksestä annettavan toimituskirjan allekirjoittaa toimielimen puheenjohtaja, joka Valvirasta annetun asetuksen 5 §:n mukaan tulee olla Valviran virkamies. Koska päätöksenteko tapahtuu esittelystä, päätöksen/toimituskirjan allekirjoittaa päätöksentekijän lisäksi esittelijä.

Tässä ja aikaisemmin annetussa vastauksessa esitetyn perusteella ammattihenkilön oikeusturva tulee mielestäni asianmukaisesti huomioonotetuksi valvonta-asian käsittelyssä valvontalautakunnassa. Ammattihenkilön oikeusturvaa toteuttaa myös oikeus hakea muutosta valvontalautakunnan päätökseen hallinto-oikeudelta ja viime kädessä korkeimmalta hallinto-oikeudelta, mikäli se antaa luvan. Valitusten käsittelyä hallintotuomioistuimissa ja käsittelyssä noudatettavista oikeusturvan ja oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin takeista on säädetty oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Helsingissä 22.5.2020

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru